

Az OFTH Geodéziai Bizottsága Automatizálási tagozata június 11-i ülésének napirendjén a „Geodéziai koordinátákra épülő azonosító rendszer funkcionális követelményei földmérési és térképészeti szempontból” című tervezet megvitatása szerepelt.

*

Az EFE FFFK felvételi vizsgáival összevont szakközépiskolai érettségi vizsgát — 16 tanuló részvételével — június 15-én rendezték a szombathelyi Hevesi Ákos Szakközépiskolában.

*

Június 18-án az OFTH Földmérési és Térképészeti főosztálya országos térképtárosi értekezletet rendezett, amelyen Szabó Béla, Platthy Mihály és dr. Sipos Sándor tartott előadást a térképtárak feladatairól és kapcsolatairól.

*

Az EFE Földmérési és Földrendezői Főiskolai Karán június 18—19. között záróvizsgát tartottak a földmérő üzemmérnökök szakosító továbbképzése keretében. Az Ipari geodézia üzemmérnöki szak két féléves oktatási idejét követően 25 szakmérnök tett eredményes záróvizsgát.

*

Június 25-én és 26-án tartották Székesfehérvárott a földmérő- és földrendező üzemmérnökök államvizsgáját. Az állami vizsgáztató bizottságokat dr. Joó István, dr. Bíró Péter és dr. Lukács Tibor vezette. A nyilvános oklevélkiosztó ünnepséget 26-án a Városi Tanács dísztermében rendezték.

*

A földmérési szakközépiskolákban az OFTH, a FÖMI és a földhivatalok munkatársainak közreműködésével 1981. júniusában megtartott érettségi vizsgákon 227 tanuló vett részt. Közülük 128-an a nappali, 99-en pedig a levelező tagozaton végeztek.

Bölcsvölgyi Ferenc

Tanácskozások

F. J. ORMELING ELNÖK ZÁRÓNYILATKOZATA A NEMZETKÖZI TÉRKÉPÉSZETI TÁRSULÁS X. KONFERENCIÁJÁN (1980. aug. 23—sept. 1.)

Visszatekintve az ICA Tokióban megtartott, X. konferenciájára, lehetetlen más véleménynek hangot adnunk mint mély meglepedettségünknek. A japán szervező bizottság által energikusan támogatott Társulás jól teljesítette feladatát. Nem túlzás azt állítani, hogy a konferencia megfelelt a várakozásnak tudományos, technikai és társadalmi téren, és hozzájárult a térképészeti tekintélyének további növeléséhez.

Statisztikai adatokkal bizonyíthatjuk ezt a kijelentést: 572 résztvevő jelent meg 99 kísérelővel a konferencián. 53 országból jöttek el; ez a szám nagyobb, mint amit eddig bármelyik ICA konferencián feljegyeztek, és rácafozt minden olyan borúlátó véleményre, amely a távoli Japánban tartott konferencián való részvételi aránnyal kapcsolatban kifejezésre jutott.

Négy nemzetközi szervezet képviseltette magát: a Nemzetközi Földrajzi Unió (IGU), a Nemzetközi Fotogrammetriai Társaság (ISP), a Nemzetközi Vízügyi Szervezet (IHO) és a Pánamerikai Földrajzi és Történelmi Intézet.

Sajnálatos módon a tagországoknak nem egészen a fele tett eleget a Működési Szabályzat 5. cikkelyében foglaltaknak, és nyújtott be a közgyűlésnek nemzeti beszámolót az elmúlt 4 év térképészeti eredményeiről. A kapott jelentésekben térképészletek kiemelkedő péld-

daít lehettük fel, így a házigazda-ország és Svájc jelenlétében — de vajon meglepetésnek számít ez?

A konferencia sikerének esélyét nagymértékben növelte a japán szervező bizottság azon határozata, hogy jelentősen csökkentik a betérjesztésre kerülő előadások számát, és ezáltal kiküszöbölik egyes, korábbi konferenciák hibáját. Összesen 87 előadás hangzott el, 56 közülük a 8. plenáris ülésen, azaz ülésenként átlagosan 7 dolgozat — még feldolgozható mennyiség. Ily módon maradt idő a megvitatásra és elmélkedésre. A kiválasztott előadások érdekesek és színvonalasak voltak. A tanulmányok kettős kiválasztása a Nemzeti Bizottságok, valamint a japán szervező bizottság által jól működött.

Sajnálatos, hogy a tanulmányok kevesebb, mint a fele foglalkozott a térképészeti elsősorban érintő területtel, a rajzi megjelenítés problémájával. Ezenkívül az epidiaszkópos fóliaszorozatok és a diák gyakran 8—10 m-nél nagyobb távolságból már olvashatatlanok voltak, még a kommunikációsüléseken is. Súlyos hiba ez térképészeti konferenciákon.

A 24 előadásnak teret biztosító poszter-ülések, (ülés forgószínpadszerű elrendezés mellett), amelyeken a szerzők témáikat a plenáris ülésekhez képest jobban kifejthették, nagy látogatottságot értek el, ami indokolta felvételüket a programba. Az elnöki tisztség létrehozása a poszter-üléseken illetve az előadások pár szavas bevezetése mindenki meglepedésére szolgált. Az üléseknek ezt a módját folytatni kell, kívánatos azonban a poszter- és plenáris ülések előadásainak szigorúbb kiválasztása.

A Nemzetközi Térképészeti és Földrajzi Kiállításon, amely nagyon jól megszervezte, igen sok helyet kapott a Sunshine Buildingben, 40 ország összesen 1700 térképpel és 1400 könyvvel, ill. atlással vett részt. Kimagasló teljesítmény volt ez, ahol megmutatkozott az a mesteri ügyesség, amellyel a ma térképészei megjelenítik a térbeli adatokat. Összevetve a Nemzetközi Kiállítást hasonló, 20—30 évvel ezelőtti rendezvényekkel, lenyűgöző a rajzi megjelenítésben elért haladás, amihez nagyban hozzájárultak a térképek kommunikációs szerepének optimalizációs törekvései. A múlté már az az idő, amikor a térképészek olyan érthetetlen térképeket készítettek, amelyeket csak maguk tudtak megfejteni.

A (tokiói) Országgyűlési Könyvtárban megtartott nemzeti kiállítás régi és modern japán térképeinek gazdagságával nagy hatást tett a látogatókra. Jó illusztrációját adta a japán térképtervezők és készítőik azon mesteri készségének, ahogyan a táj részleteit az esztétikai értékek és az olvashatóság feláldozása nélkül tudják ábrázolni.

Nemzetközi konferenciák előkészítése nehéz követelmények elé állítja a rendezőket. A X. ICA konferencia esetében külön nehézségeket kellett leküzdeni. Először is ott volt az ICA tisztségviselőinek nyelvi nehézsége a bonyolult japán nyelvvel. Másodsor: jelen voltak az ottawai, madridi, moszkvai és marylandi konferenciák szervezői, akik kritikusan pillantottak ki elefántcsonttornyaiukból, amelyek, ha lakóik szót kaptak, orszábarlangnak tünnek. Harmadsor: a térképészek gyakran nehezen kielégíthető, tudathasadásos személyeknek tünnek, mindegyikük tudós, műszaki, művész és térképészítő volt egy személyben. Mindazonáltal a japán szervezőknek sikerült őket kedvességükkel és hatékonyságukkal közel hozni egymáshoz.

Az ülések áttekintése

A különböző plenáris és poszter-ülésekkel kapcsolatban a következő megjegyzéseket tehetjük.

A kartográfiai kommunikáció ülésén megegyezően elhangzott, hogy a földrajzi nézőpont egyre népszerűbbé válik, következésképpen a térképek egyre inkább széles körben használt közös nyelvként működnek.

Ennek tükrében hangsúlyozottan javasolhatók a következők:

1. Illesszék be a kommunikáció és percepció különböző területeit a térképészeti oktatás anyagába, hogy a jövő generációjának is tudomása legyen az általa rajzolt térképek pszichológiai vonatkozásairól,
2. Igyekezzenek megtalálni a térképeknek, mint a térbeli adatok közlése vizuális módszerének optimális

szerepét. Ennek eléréséhez folytonos és módszeres kutatás szükséges a térkép megértése területén.

3. Készítsék fel a nagyközönséget a térképek különböző típusainak — vonalas térképek, fototérképek, képzelt térképek, négyzethálós térképek stb. — növekvő használatára azzal, hogy már az iskolai oktatás korai szakaszában bevezetik a térképpolvasást és térképértelmezést, lehetőség szerint a földrajz tárgyán belül, külön egységként.

Nagy érdeklődést váltott ki a *környezetértékelési térképek hasznosítása* tárgykörében tartott ülés. A környezetértékelés viszonylag új szakterület, ahol a térképeket egyre gyakrabban használják, mint az információszerezés, kommunikáció és analízis eszközeit, néha olyan emberek, akik eléggé járatanak a térképészeti technológiákat és a térképhasználat korlátait illetően. Nagy igény mutatkozik a környezetértékelés térképészeténél alkalmazott anyagokhoz, berendezésekhez, és technológiákhoz szükséges tudásanyag elsajátítására. Így módon a térképészek hozzájárulhatnak a döntéshozási folyamathoz, tehát a térkomponensek ismerete a társadalom hasznára válhat.

Egy másik ülést a *városterképészetnek* — a má kartográfiajának egyik fő hajtóerejének — szenteltek. Ezen a szakterület vezető országait — a vendéglátó Japánt, Franciaországot és az NSZK-t — az ülés elnökei, illetve megbízott előadói képviselték. A városiasodás állandó folyamata növekvő igényt támaszt a városok részletes, adminisztratív és tervezési célú tematikus adataira, és nagy nyomtatékot ad a városterképek készítésének. Ez utóbbi munkában a nagy adatsűrűség ábrázolása, az állandó változások és a háromdimenziós földhasználat különleges alkotókészséget, ügyességet követel.

A kiállításon bemutatott, kiválóan megtervezett japán városi földhasznosítási térképek hangsúlyozzák a részletek meghagyásának, illetve az épületek magassága és funkciója bemutatásának jelentőségét. Nagyobb városok térképi követelményeinek kielégítéséhez elegendhetetlen az adatbankok — mint tároló és visszahívó központok — felállítása.

A *térképészetben kifejlesztett új technológiák* ülésein elhangzott jelentések, beszámolók, tanulmányok és megbeszélések érzékeltették azt a nagyfokú érdeklődést, amely a technikai térképészeti problémák kapcsán az ICA konferenciáin megnyilvánul. Az érdeklődés általában nemcsak a számítógépi alkalmazás kérdéseire vonatkozik, hanem olyan területekre is, mint a színes próbanyomás és sokszorosítás technikai problémái, annak ellenére, hogy a számítógépi alkalmazások utat találnak más termelési szakaszokba is. A digitális módszerek alkalmazásával kapcsolatban figyelmetzés is elhangzott az ülésen azok számára, akik a digitális adatokat a térképészésen kívül más analitikus célra is fel szeretnék használni, hogy nagyon óvatosan tervezzék adatstruktúráikat és adatkezelési rendszereiket. Élénk véleménycsere alakult ki a topográfiai térképek helyesbítéséről, ami azt eredményezte, hogy ezt a témát, és ezen belül külön hangsúlyozva a változások észlelését és az ebből fakadó technikai helyesbítési folyamatokat, javasolni fogják a XII. (ausztráliai) konferencia egyik témájaként. Minthogy a Nemzetközi Fotogrammetriai Társaság (ISP) is foglalkozik ezzel a területtel, kívánatosnak látszik a térképészek és fotogrammeterek közötti együttműködés ebben a témában.

A moszkvai konferencia óta a számítógépes technológia gyors előretörését tapasztaljuk. A számítógépes módszerek alkalmazásairól szóló cikkek legnagyobb része a költséghatékonysággal, illetve ezeknek a módszereknek a meglévő manuális eljárásokkal való összekapcsolásával foglalkozott. A jövőbeni feladatok között a következőket említhetjük: digitális adatok alapmórája, a raszterfeldolgozási módszerek fejlesztése, és adatbázis csereszabványainak kialakítása. Az ülés új jelszava a „boldog kartográfus” volt, ami a hagyományos kartográfiai módszerekkel dolgozóakra vonatkozott.

A *tengeri erőforrások térképezése* tárgyú ülés a gyakorlatitól az elméletiig terjedő témákkal foglalkozott. A számítógépek elkerülhetetlen használatának tárgykörén túl előadások hangzottak el a térképék kevésbé

szokványos felhasználásáról mint pl. tengerjogi tárgyalások, illetve a nagyüzemi halászat.

Egy másik előadás a parti területek földmérési alap-térképeivel foglalkozott, és bevezetett egy olyan témát, ami a jövőben valószínűleg nagyfontosságú lesz az erőforrás-gazdálkodás és a környezetértékelés területein — nevezetesen a parti területek térképését.

Ezen témák közül egyet vagy kettőt javasolni lehet egy későbbi konferencia programjába.

A *térképészeti oktatás* témakör ülésén különféle előadások boncolgatták azt a fontos kérdést, hogy hogyan lehetne fokozni a szakma tekintélyét az oktatás anyagának bővítésével és mélyítésével. Konkrét szükséglet mutatkozik egy olyan, általánosabban elfogadott térképészeti oktatási program iránt, amely a térképi ábrázolás köré összpontosul. Ezentúl elegendhetlenül szükséges megteremteni az egyensúlyt a térképészeti elmélet és gyakorlat között. Erdekes példákat hallottunk arról, hogyan lehetséges megalapozott térképészeti gyakorlati tapasztalatokat szerezni a térképészeti oktatás különböző szintjein.

Vége a térképészek egyre inkább felismerik a távérzékelési technológia növekvő szerepét a térképészetben, és a tananyagba való beépítésének szükségességét.

A rendkívüli esti *térképtörténeti ülésen* Dr. Helen Wallis (Nagy-Britannia) tartott előadást „Missziós térképészet Kínában” címmel. Bemutatta, hogyan tevékenykedtek a jezsuita misszionáriusok 200 éven keresztül, mint az európai tudomány nagykövetei, amelynek során a térképtörténetben példa nélküli álló térképészeti virágzást teremtettek. A kínai térképészek azonban — a kínai birodalmat és a világegyetemet ábrázoló térképeikkel — hűek maradtak a hagyományos Kínaközpontú modelljükhöz. Az előadást ritka és egyedülálló térképek, illetve globusok illusztrálták ezeddig kevéssé ismert ritkaságokra specializálódó európai gyűjtőktől.

A közgyűlés

A különböző tevékenységek rendszerbe foglalására a közgyűlés három ülése során elfogadták a következő négy évre szóló intézkedési tervet.

1. Elismerve az oktatás és szervezés terén kifejtett tevékenységét, a térképészésben szerzett tapasztalatait, és kiemelkedő hozzájárulását a kartográfia ügyéhez mind hazai, mind nemzetközi téren, a végrehajtó bizottság Dr. Akira Watanabe professzornak, a japán szervező bizottság elnökének a Nemzetközi Térképészeti Társulás Tiszteletbeli Tagja címet adományozta.
2. Hat országot nyilvánítottak új tagállammá, ezek: Argentína, Kína, Izland, Indonézia, Madagaszkár és Szudán. Ezzel a Társulás tagállamainak száma 59-re emelkedett.

3. A közgyűlés megállapodott egy sor lényeges változtatásban a Szervezeti Szabályzatok cikkelyei és igazgatósági rendeletei között, amint azt a brit és lengyel delegációk, illetve a cikkelyek és Igazgatósági Rendeletek Bizottsága javasolták, a ma igényeikhez való korszerűsítési követelményeknek megfelelően.

4. A közgyűlés — miután korábbi, moszkvai konferenciáján (1976) elfogadta a lépcsőzetes tagdíjfizetés rendszerét — kiterjedt kötelezettségeire, a tagországok operatív tevékenységére, kibüvölt „Harmadik Világ” programjára, és a rohamosan növekvő inflációra való tekintettel most elhatározta, hogy 220 \$ (USA)-ra emeli a „tagsági díjegyiséget.” A gazdasági titkár hamarosan fel fogja kérni az összes tagországot, hogy jelezze melyik díjfizetési kategóriába kíván tartozni az 1980—84-es időszakban. A végrehajtó bizottság nagyon reméli, hogy minden tagállam felsőbb kategóriába lép majd.

5. Annak érdekében, hogy a társulási tagságot vonzóbbá tegyék — főleg a fejlődő országok körében — a közgyűlés kibővítette azon szolgáltatások körét, amelyek az ICA-tagországokat megilletik. A végrehajtó bizottság gondosan felügyel majd ezen határozat végrehajtására.

6. A nemzetközi társszervezetekkel történt konzultációk alapján a közgyűlés felszólította a végrehajtó bizottságot, hogy komolyan tanulmányozza a követ-

kező évtizedek konferencianaptárát abból a célból, hogy az évek során kiegyensúlyozottabban oszoljanak el a nemzetközi konferenciák, és elkerülhessük azok torlódását.

7. Felismerve azt a széles körű érdeklődést és őszinte törődést, amely tudományos és műszaki körökben megnyilvánul a fejlődő országok gondjai iránt, és segíteni-akarásukat a problémák megoldásában, a közgyűlés elhatározta, hogy fokozottabban kiveszi részét a kartográfiai ismeretek terjesztésében a harmadik világ országai körében. Ezen célok elérése érdekében, a következő hivatali időszakra térképtechnikai tanműhelyek felállítását tervezik a fejlődő országokban. A tanműhelyek megszervezésére bizottságot fognak felállítani, (elnöke: *R. Groot*, Kanada) kísérleti alapon.

8. Az alábbiakat választották a vb. új tagjaivá az 1980—84 időszakra:

Elnök: *dr. F. J. Ormeling* (Hollandia)
Gazdasági titkár: *O. Hedbom* (Svédország)
Alelnök: *dr. A. Ciolkosz prof.* (Lengyelország)
R. Böhme (NSZK)
B. E. Goodrick (Ausztrália)
K. L. Khosla vezérőrnagy (India)
dr. A. M. Komkov prof. (Szovjetunió)
dr. P. Legris (Franciaország)
dr. J. L. Morrison prof. (USA)

9. A közgyűlés az alábbi 11 bizottság felállítását engedélyezte az 1980—84-es időszakra:

Bizottságok:	Elnökök:
a) Térképész-továbbképzés	<i>Dr. K. H. Meine</i> (NSZK)
b) Térképkészítés	<i>K. Burmester</i> (Dánia)
c) Térképezést számító-gép segítségével	<i>Lowell Starr</i> (USA)
d) Térképezési kommunikáció	<i>Dr. Chr. Board</i> (Nagy-Britannia)
e) Térképtörténet	<i>Dr. Helen Wallis</i> (Nagy-Britannia)
f) Tengeri térképezés	<i>Adam Kerr</i> (Kanada)
g) Város térképezés	<i>Y. Masai prof.</i> (Japán)
h) Tematikus térképezés távérzékkelés segítségével	<i>Dr. A. Ciolkosz prof.</i> (Lengyelország)
i) Népszámlálási térképezés	<i>Dr. U. Freitag</i> (NSZK)
j) Alaptérképek a nemzetközi tematikus térképezés céljaira	<i>J. Carré</i> (Franciaország)
k) Nemzeti és regionális tervezési térképezés	<i>B. Winid prof.</i> (Lengyelország)

A bizottságok tevékenységi körét pontosan tartalmazzák a közgyűlés által jóváhagyott feladatléírások. A bizottsági elnököket felkérjük, hogy készítsenek tervet a következő 4 év munkaprogramjára, és nyújtsák be az időszakra szóló előzetes költségvetési igényeiket az ICA gazdasági titkárnak 1980. december 31-ig.

10. Két munkabizottságot állítottak fel: az egyiket a Térképezés Kézikönyvének elkészítésére és kiadására (Koeman prof.), a másikat a Térképezési Szakkifejezések Többnyelvű Szótárának a megjelentetésére. (*Meynen prof.*) Ezt a két hiánypótló munkát lehetőleg még az 1982. évi, varsói, XI. konferencia előtt ki kell adni.

11. Fontos határozatokat hoztak a nemzetközi társ szervezetekkel való együttműködés területén:

- A közgyűlés jóváhagyta a térképezési anyagok dokumentációs viszonyainak vizsgálatára felállítandó közös ICA—IFLA (Könyvtárosok Nemzetközi Társulása) munkacsoportot. Ezenkívül a közgyűlés helyesli az ICA részvételét az 1981-re tervezett IFLA Térképtárosok szemináriumán.
- A közgyűlés helyeselte az ICA—IGU Környezeti atlaszok társulásközi munkacsoportjának további munkáját azzal, hogy az „adatbázisok” tanulmányozását beilleszti programjába.
- A közgyűlés áldását adta az ICA-nak, a FIG-gel, az IAG-vel (Nemzetközi Geodéziai Szövetség) és az ISP-vel való közös részvételére a tervezett, 1982. évi, a közös oktatási problémákkal foglalkozó társulásközi szemináriumán.

d) A közgyűlés jóváhagyta továbbá a kilátásba helyezett FIG—ICA—ISP közötti együttműködést a digitális feldolgozás területén. A közgyűlés elsősorban abban a három munkacsoportban való részvételt helyeselte, amelynek felállítását az 1979. júliusi, zürichi társulásközi tanácskozáson határozta el, nevezetesen: A) térképi részletek osztályozása a digitális topográfiai térképezés céljaira, B) topográfiai információs rendszerek számára felállítandó adatbázisok terve és struktúrája, és C) a digitális topográfiai és kartográfiai alkalmazások interaktív szerkesztő-ellenőrző rendszereihez szükséges alapvető lehetőségek kifejlesztése. Ezek a munkacsoportok 1981-ben a FIG kongresszusán, Montreux-ban találkoznak, és jelentést készítenek majd az 1982. évi, XI. (varsói) ICA konferencia számára.

12. Ami a jövőbeni konferenciák helyeit illeti, a közgyűlés tudomásul vette a vb. határozatát, amely elfogadta a Lengyel Nemzeti Kartográfiai Bizottság kedves meghívását az ICÁ-nak 1982-ben, a varsói Kultúra Palotájában megrendezendő XI. konferenciájára.

Ezenkívül a közgyűlés úgy döntött, hogy elfogadja az Ausztrál Térképezés Szövetségének szívélyes meghívását a Társulásnak 1984. szeptemberében, Perth (Ny-Ausztrália) városában szervezett VII. közgyűlésére és a XII. konferenciájára. Ennek a határozatnak az ad különös jelentőséget, hogy a konferenciát 1964. óta négyévenként, a Nemzetközi Földrajzi Unióval együtt ugyanabban a városban való megrendezésének a gyakorlatla megszűnik — legalábbis a 80-as években. Az ICA és az IGU további távolodását megakadályozandó, a közgyűlés más kapcsolatok keresését szorgalmazza több közös munkacsoport fölállításával. Ezenkívül fölvetették közös bizottsági konferenciák 1984. évi franciaországi megrendezésének a lehetőségét is.

Hölgyeim és Uraim, a közelgő záróünnepség melankóliája már mindnyájunkon érezhető. Gyors léptekkel válunk saját tevékenységünk szemlélőivé, küszöbön álló elutazásunk előhírnökévé. Nehéz szívvel távozzunk, nehéz elhagynunk ezt a vendégszerető országot, ahol olyan sok kellemes kapcsolatot építettünk ki és annyi barátot szereztünk.

Mielőtt búcsút vennénk, a Társulás nevében szeretném legmélyebb köszönetemet kifejezni a japán szervező bizottságnak, amely *A. Watanabe professzor*, az ICA tiszteletbeli tagjának, *M. Takasaki* alelnök úrnak, és *K. Nishimura* főtitkár úrnak a vezetésével, valamint *K. Kanazawa* úrnak, a kiállítás szervezőjének közreműködésével, és minden kedves kollégájuk áldozatos munkájával lebonolyította ezt a nagyszerűen megrendezett konferenciát. Szeretnénk tovább megköszönni a Földrajzi Felmérési Intézetnek, a Japán Térképközpontnak, a Japán Térképezési Társulásnak és a Japán Tudományos Tanácsnak a „háttérben” kifejtett értékes tudományos, műszaki, turisztikai, és társadalmi segítő tevékenységét, amellyel oly kedvesen a Társulás tagjainak segítségére voltak. Külön szeretnénk kifejezni köszönetünket a tolmácsoknak, akik olyan remekül végezték a szimultán tolmcsolást.

A konferencia sikere nemcsak a japán szervező bizottság fáradhatatlan erőfeszítéseinek az érdeme, hanem az 53 országból ide érkezett résztvevők is. Ők is kivették részüket ebből a kiemelkedő teljesítményből, és megérdemlik mindannyiunk köszönetét konstruktív támogatásukért. Mindnyájan mély szakmai megelégedéssel, vendéglátóink iránti csodálat érzésével hagyjuk el ezt az országot. Kívánom, hogy ez a konferencia is szolgálja a kartográfiai tudás további terjedését. Au revoir Lengyelországban, Varsóban!

A NEMZETKÖZI CSILLAGÁSZATI UNIÓ MÁSODIK KOLLOKVIUMA A „VONATKOZÁSI KOORDINÁTERENDSZEREK A FÖLD DINAMIKÁJÁHOZ” TÁRGYKÖRBE

A Nemzetközi Csillagászati Unió (IAU = International Astronomical Union) második nemzetközi kollokviumát a „Vonatközi koordináterszerek a Föld dinamikájához” c. témakörben, amely az IAU kollok-